

گفت وگو با محمدحسین نیرومند، کارتون‌نویست پیشکسوت مشهدی، درباره دغدغه تولید آثار هنری اش در حوزه جنگ و مقاومت

هنر در محور مقاومت مرز نمی شناسد

طین همتی

هنر در محور مقاومت محدود به جغرافیا و مرزهای سیاسی نیست و هنرمند می تواند با زبان تصویر و خلاقیت، پیام یک ملت یا جریان را به مخاطبان جهانی منتقل کند.

در چنین شرایطی، نقش هنرمندان در تولید آثار اثرگذار بیش از پیش اهمیت پیدا می کند؛ آثاری که بتوانند روایتگر واقعیت ها باشند و در حافظه تاریخی

ملت ها باقی بمانند. محمد حسین نیرومند، کارتون‌نویست، مدیر و فعال هنری مشهدی که سابقه خلق آثار متعددی در حوزه جنگ و مقاومت را در کارنامه خود دارد، از جمله هنرمندانی است که تلاش کرده در مقاطع مختلف با تولید آثار هنری، مسئولیت اجتماعی و حرفه ای خود را در این حوزه نشان دهد.

● طراحی نمادی مرتبط با جریان مقاومت نیرومند درباره تجربه اخیر خود در طراحی نمادی مرتبط با جریان مقاومت، توضیح داد: در برخی برنامه ها و تجمعاتی که برگزار می شود، معمولا پرچم بسیاری از گروه های محور مقاومت دیده می شود، اما متوجه شدم جای برخی نمادها خالی است. به طور مشخص پرچم یمن کمتر دیده می شود و این مسئله توجه من را جلب کرد. او ادامه داد: بررسی ها نشان داد که در واقع پرچم مشخصی که بتواند به عنوان نماد شناخته شده انصار... در تجمعات استفاده شود، وجود ندارد. به همین دلیل تصمیم گرفتم نامه ای به آقای کمال شرف، که از هنرمندان شناخته شده یمنی است بنویسم و از او بخواهم اگر نماد یا پرچمی برای این جریان وجود دارد معرفی کند تا امکان تکثیر و استفاده از

آن فراهم شود. این کارتون‌نویست با اشاره به تجربه قبلی خود در طراحی نشانه های مرتبط با محور مقاومت گفت: پیش از این تلاش کرده بودم با الهام از نمادهایی که در جریان های مقاومت دیده می شود، طرحی ارائه کنم؛ نمادهایی مانند دست، سلاح، آیات قرآن، کره زمین، شاخه زیتون یا کتاب که در برخی نشان ها؛ جمله نشان سپاه پاسداران و همچنین در نماد حزب... لبنان نیز دیده می شود. همان طرح را نیز برای بررسی در اختیار دوستان یمنی قرار دادم.

● هنرمندان در بزنگاه های تاریخی سکوت نکنند او با تأکید بر اهمیت همکاری فرهنگی در محور مقاومت گفت: همان طور که کشورها در حوزه های فنی و دفاعی به یکدیگر کمک می کنند، در حوزه فرهنگ و هنر می توان به ارتقای دانش هنری کمک کرد. البته هر هنرمندی که وارد چنین حوزه ای می شود باید فرهنگ و نگاه مردم آن منطقه را به خوبی بشناسد. زیرا بدون شناخت فرهنگی، طراحی و تولید اثر هنری کار دشواری خواهد بود. نیرومند که از سال ۱۳۶۳ فعالیت خود را در حوزه مطبوعات و گرافیک آغاز کرده و سابقه مدیر مسئولی نشریات و فعالیت رسانه ای را در کارنامه دارد، با اشاره به نقش هنرمندان در شرایط بحرانی گفت: یکی از مشکلاتی که در جامعه هنری وجود دارد این است که در سال های اخیر نوعی ذنیت شکل گرفته که برخی تصور می کنند برای هنرمند بودن حتما باید در موضع نقد قرار گرفت. اصل نقد قابل قبول است، اما در شرایطی که کشور با تهدیدهای خارجی روبه روست، انتظار می رود هنرمندان نسبت به مسائل ملی بی تفاوت نباشند.

● هنرمندان با زبان هنر وارد میدان شوند او افزود: دفاع از مردم و سرزمین الزاما به معنای

دفاع از یک ساختار سیاسی خاص نیست، بلکه موضوعی مرتبط با هویت ملی است. هنرمندان نیز به جای صرفا سخن گفتن، باید با زبان هنر وارد میدان شوند و اثر تولید کنند؛ چرا که هنر می تواند در ثبت روایت های تاریخی نقش مهمی داشته باشد. این فعال هنری با اشاره به فعالیت برخی هنرمندان در مقاطع مختلف اجتماعی گفت: همان طور که در برخی رخدادهای سال های اخیر، هنرمندان با تولید آثار گرافیکی و هنری حضور فعالی داشتند، انتظار می رود در موضوعات مرتبط با مسائل ملی و منطقه ای نیز این حضور دیده شود. به اعتقاد من این مسئله نه فقط برای امروز، بلکه برای ثبت در تاریخ اهمیت دارد.

● ظرفیت هنری مشهد و ضرورت مدیریت فرهنگی فعال نیرومند با اشاره به ظرفیت های هنری شهر مشهد گفت: اگرچه به دلیل رفت و آمد میان تهران و مشهد رصد دقیقی از همه فعالیت ها ندارم، اما

می دانم که در مشهد گروه های هنری خوبی شکل گرفته و هنرمندان جوان و خلاقی در این حوزه فعال هستند. در برخی کارگاه ها و ورکشاپ ها نیز شاهد فعالیت های درخور توجهی بوده ام. او در عین حال یکی از چالش های مهم را در حوزه مدیریت فرهنگی دانست و اظهار کرد: تجربه سال ها فعالیت در حوزه فرهنگی و حتی مشاوره به چند وزیر نشان داده که بخش مهمی از مسئله به فهم مدیریت فرهنگی بازمی گردد. آثار هنری زمانی اثرگذار خواهند بود که امکان دیده شدن پیدا کنند.

به گفته نیرومند، لازم است سازوکارهایی فراهم شود تا آثار هنری تولید شده در سطح شهر، نمایشگاه ها، ارکان های شهری و تجمعات مردمی به نمایش درآید و حتی به مخاطبان خارج از کشور برسد. مسلما اگر مدیریت فرهنگی فعال تر عمل کند، هنرمندان نیز انگیزه بیشتری برای تولید اثر خواهند داشت و هنر می تواند نقش مؤثرتری در بیان مسائل اجتماعی و ملی ایفا کند.

شنیدن این خبر برای من پررنگ تر از هر چیزی شد. تصویر همان بچه هاست، شجاعان، صوری شان، تلاششان و دوری شان از خانواده. من مطمئنم اگر ناو نا در آب های ایران بود، دشمن حتی جرئت نداشت آن را تهدید کند. «داستان راش»؛ روایت جنگ در قالب واقعیت دهنوی در ادامه به فعالیت های خود در جنگ تحمیلی سوم اشاره می کند و می گوید: ما از همان ابتدای جنگ تصمیم گرفتیم وقایع را ثبت کنیم، اما کم کم به این فکر افتادیم که شکل روایت را تغییر دهیم و کارمان را با فرمی جدید حتی در بستری جدید مثل فضای مجازی منتشر کنیم. نتیجه این فکر، برنامه ای شد به نام «داستان راش»؛ برنامه ای کوتاه با ماینگن زمانی «دقیقه که در آن تصاویر خام را بدون دستکاری مرور می کنیم و درباره جزئیاتش حرف می زنیم تا مخاطب به ما اعتماد کند و با واقعیت روبه رو شود.

او با بیان اینکه تیمش تلاش کرده همواره در مرکز بحران حضور داشته باشد، بیان می کند: ما خیلی زود در محل بمباران ها حاضر می شدیم. چون معتقد بودیم مهم ترین قصه ها در همان لحظه بحران شکل می گیرد.

● ارتقای درک رسانه ای در میدان جنگ در ایام جنگ ۱۲ روزه برخی مستندسازان انتقادهایی را به محدودیت های امنیتی در نظر گرفته شده برای انجام فعالیت های رسانه ای مطرح کردند. محدودیت هایی که به نظر می رسد در ایام جنگ رمضان کم رنگ تر شده است. دهنوی که معتقد است شرایط فعالیت رسانه ها نسبت به گذشته بهبود پیدا کرده است، در این باره بیان می کند: نیروهای امنیتی این روزها به درک بهتری از اهمیت رسانه رسیده اند و متوجه اهمیت ثبت این تاریخ و وقایع شده اند. البته نمی توانم بگویم به شرایط ایده آلی رسیده ایم چون همچنان برخی ها بدون آنکه اطلاعاتی از شرایط کار و تخصص ما داشته باشند، مانع کارمان می شوند، ولی با این وجود درصد بسیار بالایی از مشکلاتی که در جنگ ۱۲ روزه داشتیم حل شده است و ما الان با دریافت مجوز می توانیم راحت تر فیلم برداری کنیم. او در پایان با اشاره به اهمیت پیروزی در جنگ رسانه ای تأکید می کند: ما در برابر رسانه های بزرگ دنیا قرار داریم. رسانه هایی که میلیارد ها دلار صرف دشمنی با ما می کنند، اما با این وجود و با تمام محدودیت هایی که ما در نیروی انسانی و منابع داریم عملکرد موثقی داشته ایم. دهنوی همچنین نقش مستندسازان، خبرنگاران و فعالان رسانه ای را در این جنگ مهم می داند و می گوید: افرادی که در این مدت در میدان بودند، بهترین عملکرد خود را نشان دادند و تلاش کردند روایت واقعی وقایع را ثبت کنند. اما بی شک برای پیروزی در جنگ رسانه ای لازم است بودجه بیشتری به حوزه رسانه اختصاص داده شود. بودجه ای که حتی نزدیک به بودجه های نظامی باشد.

مسعود دهنوی، مستندساز خراسانی، از تجربه ساخت مستند «راش» می گوید

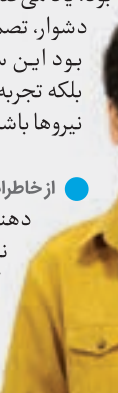
ناو دنا در قاب دوربین یک مستندساز

ناو بودیم و خسته شدیم، اما آن ها شرایطی برای خودشان فراهم کرده بودند تا بتوانند از نظر روانی این فضا را تحمل کنند.

● ناوی که نماد توان بومی کشور بود حال بعد از ماجرای اصابت اژدر زیر دریایی دشمن آمریکایی و صهیونیستی به ناودنا و شهادت تعداد زیادی از خدمه اش. دهنوی، تجربه حضورش در این ناو را چنین شرح می دهد: حدود دو سال پیش بود که من و تعدادی از دوستانم به عنوان تنها تیم مستندساز در روزهای پایانی سفر ۸ ماهه ناوشکن دنا با ملوانان جوان کشورمان از بندر صلاله عمان تا بندرعباس، همراه شدیم. او یادآور می شود: در همین مدت کوتاه، با جوان هایی همراه شدم که بسیار صمیمی و دوست داشتنی بودند؛ میانگین سنی آن ها حدود ۲۵ سال بود و بیشترشان از دانشجویان نخیه دانشگاه نوشهر بودند. این فیلم ساز با اشاره به ویژگی های ناو «دنا» تأکید می کند که این ناو نماد توان بومی کشور بوده است؛ همه آموزش های نیروهای دریایی، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در داخل کشور انجام می شود. از همین رو ما با ناوی ایرانی با نیروی ایرانی روبه رو بودیم. دهنوی از سفر ۸ ماهه این ناو به دور دنیا و عبور از سخت ترین مسیرهای دریایی که باعث شگفتی بسیاری از ارتش های جهان شده بود، یاد می کند و می گوید: انتخاب مسیرهای دشوار، تصمیمی آگاهانه بود؛ انگار که قرار بود این سفر فقط یک مأموریت نباشد، بلکه تجربه ای جدی برای آزمون دان نیروها باشد.

● از خاطرات شیرین تا خبر یک فاجعه دهنوی طی مدت حضورش بر روی ناو ارتباط نزدیکی با ملوانان برقرار کرده بود؛ ارتباطی که با پایان سفر هم قطع نشد و ادامه داشت. او حتی پیش از شروع جنگ رمضان هم در جریان بود که

شکیبا افخمی راد

تنها چند روز از آغاز جنگ رمضان گذشته بود که ناو ایرانی دنا هدف اصابت اژدر زیر دریایی ارتش متجاوز آمریکایی- صهیونیستی قرار گرفت و تعداد زیادی از خدمه اش به شهادت رسیدند. ناوی که مهم ترین ویژگی اش بهره گیری از حضور نیروهای جوان ایرانی تحصیل کرده در دانشگاه های ایران و نبود نیروی غیربومی بود. این ناوشکن اولین بار حدود دو سال پیش با طی کردن ۶۵ هزار کیلومتر مسیر دریایی در مدت ۸ ماه و دور زدن کره زمین توانست نام خود را بر سر زبان ها بیندازد. در آن سفر مسعود دهنوی، مستندساز خراسانی، شانس این را پیدا کرد تا تصاویری از این حرکت بزرگ و گوشه ای از زحمات خدمه ناو را ثبت و ضبط کند. این مستندساز هم زمان با بازگشت بازماندگان ناو دنا به کشور و حضورشان در حرم مطهر رضوی، در گفت وگو با شهرآرآ از ثبت لحظه های ناب از زندگی ملوانان جوان در دل یک مأموریت دریایی طولانی و سپس شنیدن خبر یک حادثه تلخ، گفته است. او همچنین درباره فعالیت های خود در دوران جنگ رمضان و ساخت برنامه داستان «راش» که در فضای مجازی منتشر می شود، توضیحاتی ارائه کرده است که در ادامه می خوانید.

● تجربه متفاوت برای ثبت یک مأموریت تاریخی حدود دو سال پیش در ۱۰ روز پایانی سفر ناوگروه ۸۶، متشکل از ناوشکن «دنا» و ناو پند «مکران»، مسعود دهنوی فرصت یافت تا به عنوان مستندساز بر روی این ناو حضور پیدا کند و بخشی از این مأموریت بزرگ را ثبت کند. او به همراه گروهش از بندر صلاله عمان به ناو ملحق شد و مستند «فرمانده و دریا» و چند اثر دیگر را در خلال همین سفر ساخت. دهنوی پیش تر در گفت وگویی با شهرآرآ درباره هدفش از این سفر گفته بود: «برای یک مستندساز همیشه تجربه کارهای جدید جذاب است. من پیش از این روی ناو جنگی فیلم نساخته بودم و می خواستم یک سفر دریایی ویژه را تجربه کنم. همچنین ما اولین گروه مستندسازی بودیم که فرصتی به ما داده شده بود تا در حین یک عملیات، با ناو جنگی همراه شویم.»

او همچنین سفر در دنیا را تجربه ای منحصر به فرد توصیف کرده و یادآور شده بود: جذاب ترین بخش این تجربه، زندگی در کنار جوانان دهه هفتادی و هشتادی بوده

است؛ نیروهایی متعهد و متخصص که ما ها دور از خانواده در شرایط سخت دریایی فعالیت کرده اند. ما فقط ۱۰ روز همراه این

معرفی کتاب

معرفی کتاب «عکاسی معماری» از آدرین شولتز

عکاسی معماری چیزی میان ثبت مستند و بیان هنری

آدرین شولتز در کتاب «عکاسی معماری» به مبانی و جزئیات عکاسی از بناها و فضاهای ساخته شده می پردازد. این کتاب از تعریف عکاسی معماری و تاریخچه آن شروع می کند و سپس سراغ فناوری دوربین، لنزها، ترکیب بندی، پرسپکتیو، عکاسی داخلی و بیرونی و در نهایت پردازش دیجیتال تصویر می رود. نویسنده در هر بخش از نمونه عکس ها و توضیح های فنی استفاده کرده است تا رابطه میان معماری، ابزار عکاسی و نگاه عکاس را روشن کند. شولتز عکاسی از بناها را به عنوان رسانه ای برای ثبت «ظاهر و حس» معماری بررسی کرده است. نویسنده در همان آغاز توضیح می دهد که چرا عکاسی دیجیتال و «انقلاب دیجیتال» باعث شده عکاسی معماری برای عکاسان مبتدی و حرفه ای جذاب تر شود و چگونه یک تصویر می تواند جای هزار کلمه درباره یک ساختمان را بگیرد. نویسنده در ادامه کتاب تعریف می کند که معماری و عکاسی هر دو از دل واژه های یونانی «سازنده» و «نگاشت با نور» آمده اند و نشان می دهد این دو حوزه چگونه در زندگی روزمره و در رسانه ها به هم گره خورده اند.

کتاب عکاسی معماری از یک پرسش ساده شروع می کند: وقتی از یک بنا عکس گرفته می شود چه چیزی واقعا ثبت می شود، خود ساختمان یا برداشت عکاس؟ نویسنده پس از توضیحاتی نشان می دهد که عکاسی معماری چگونه میان ثبت مستند و بیان هنری در نوسان است. در ادامه به تشریح این موضوع می پردازد که چه عواملی یک عکس معماری را «خوب» می سازد؛ از انتخاب سوزه و زاویه دید تا کنترل پرسپکتیو، خطوط عمودی، فاصله کانونی و ترکیب بندی. نویسنده کتاب علاوه بر بحث های نظری، به طور کوتاه به انتخاب دوربین، سنسور، لنز، فیلترها و لوازم جانبی می پردازد و مزایا و محدودیت های انواع دوربین ها از کامپکت تا فول فریم و قطع متوسط را مقایسه کرده است.

«عکاسی معماری چیست»، «تاریخچه عکاسی معماری»، «اصالت در عکس های معماری»، «فناوری دوربین» و «فرم های عکاسی معماری» عناوین برخی از فصول این کتاب هستند که انتشارات «وقت هنر» آن را در ۲۹۲ صفحه و با ترجمه مرتضی صدیقی فرد منتشر کرده است.

منبع: طاقچه

چارسوق هنر

«خدای جنگ» در یک پلتفرم روسی منتشر شد

فیلم سینمایی «خدای جنگ» به کارگردانی حسین دارابی در سکوی نمایش آنلاین روسی OKKO عرضه شد. «خدای جنگ» روایتی واقعی و حساس از جنگ تحمیلی ایران و عراق است که پیش تر در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد بود. این فیلم که محصول سازمان هنری رسانه ای اوج است، به برتاب نخستین موشک ایرانی در دوران پس از انقلاب اسلامی می پردازد. در فیلم سینمایی «خدای جنگ»، ساعد سهیلی، حسین سلیمانی، پیام احمدی نیا، نادر فلاح و داریوش کاردان به ایفای نقش پرداخته اند.

آغاز سریالی جدید با بازی لیلا زارع و حمیدرضا پگاه

«گذرگاه» به کارگردانی جواد میرزا آقازاده از تولیدات مرکز سینما فیلم تولید شده است. این سریال با نگاهی پرتعلیق، مخاطب را به دنیایی از تقابل ایمان، مسئولیت و جست وجوی حقیقت می برد. «گذرگاه» روایتی در بستر تحولات اجتماعی است که با تمرکز بر مفاهیمی چون ایستادگی، عدالت طلبی و مواجهه با انتخاب های سرنوشت ساز، تصویری از انسان هایی را به نمایش می گذارد که در بزنگاه تصمیم، میان ترس و باور ایستاده اند. در خلاصه داستان این مجموعه آمده است: محسن حقیقت بعد از ۱۰ سال ناصر بهجت را که سال ۵۷ مأمور شهربانی بوده و طی تحقیق درباره قتل یک خان در روستایی اطراف کرمانشاه به مدارکی در مورد زمین خواری دست پیدا کرده بود و از همان زمان ناپدید شده بود، پیدا می کند. در این سریال بازیگرانی چون مجید آقا کریمی، امیر احمد قزوینی، سهند جاهد، رضا اکبریور، ایوب آقاخانی، بهار قاسمی، حمیدرضا پگاه، فریبا کوثری، لیلیا زارع، آرش آصفی، نسرین نکیسا، حمیدرضا هدایتی و شیوا خسرومهر بازی می کنند.

قطعه «اهل ایران» با صدای رضا صادقی منتشر شد

هم زمان با انتشار سریال نمایش خانگی «اهل ایران»، قطعه این اثر همراه با موزیک ویدیوی آن با صدای رضا صادقی منتشر شد. سریال نمایش خانگی «اهل ایران» که طراح و خالق آن محمد حسین مهدویان است و تهیه کنندگی آن را محمدرضا منصوری برعهده دارد، در مرکز سریال سوره تولید شده و مهدی یزدانی خرم، سرپرست نویسندگان آن است. این اثر که محصول مشترک سازمان سینمایی سوره و پلتفرم شیداست، قصه هایی مختلف از جریان زندگی در بجهوحه آتش و جنگ دارد و هر هفته روزهای جمعه ساعت ۸ صبح در پلتفرم شیدا منتشر می شود.

آغاز اکران «تاکسیدرمی» در سینماهای کشور

فیلم سینمایی «تاکسیدرمی» اولین ساخته سینمایی محمد پایدار از روز گذشته روی پرده سینماهای کشور رفته است. مجید صالحی، حسن معجعونی، هادی کاظمی، بیژن بنفشه خواه، جواد خواجاجوی، علیرضا مسعودی، آناهیتا درگاهی بازیگرانی هستند که در این اثر ایفای نقش می کنند. در خلاصه داستان «تاکسیدرمی» که در زائر کمدی_تاریخی ساخته شده، آمده است: «هیچ وقت فکر نمی کردم سرنوشت من به سرنوشت یه گوزن بخوره...»